

Uchwała Nr SO-12/0957/183/2024

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 9 grudnia 2024 roku

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rawicz na lata 2025-2034.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony Zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r. (ze zm.) w osobach:

Przewodnicząca: Danuta Szczepańska
Członkowie: Małgorzata Lisowska
Małgorzata Okrent

działając na podstawie art. 13 pkt 12 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1325, z późn. zm.) w związku z art. 230 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Gminy Rawicz projekcie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rawicz na lata 2025-2034

opinię pozytywną z zastrzeżeniem jak w pkt III uzasadnienia.

UZASADNIENIE

I.

Projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2025–2034 Gminy Rawicz został przedłożony tutejszej Izbie w dniu 15 listopada 2024 r. w wersji elektronicznej, w systemie zarządzania budżetami jednostek samorządu terytorialnego BeSTi@, zgodnie z art. 230 ust. 9 ustawy o finansach publicznych.

Wydając niniejszą opinię Skład Orzekający zapoznał się m.in. z następującymi dokumentami będącymi w posiadaniu Izby: uchwałą budżetową na 2024 r. (ze zmianami), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rawicz na lata 2024-2034 (ze zmianami), projektem uchwały budżetowej na 2025 r., uchwałami okołobudżetowymi mogącymi mieć wpływ na zadłużenie jednostki, sprawozdaniami przedkładanymi Izbie sporządzonymi wg stanu na dzień 31.12.2023 r. i 30.09.2024 r.

II.

1. Projekt uchwały w sprawie WPF zawiera dane wymagane przepisami art. 226 ustawy o finansach publicznych. Przyjęte w projekcie wartości oraz ich objaśnienia uprawdopodobniają realizm prognozy.
2. Planowane wielkości budżetowe w latach objętych prognozą zapewniają przestrzeganie zasady, o której mowa w art. 242 ustawy o finansach publicznych.
3. Z projektu wynika, że okres objęty WPF odpowiada okresowi na jaki przyjęto limity wydatków na realizację ujętych w prognozie przedsięwzięć, a prognoza kwoty długu sporządzona jest na okres na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania, co wyczerpuje dyspozycje art. 227 ustawy o finansach publicznych. Szacowany dług na dzień 31.12.2025 roku wynosić będzie 31.962.765,00 zł.
4. Na podstawie prognozy kwoty długu ustalono, iż w roku 2025 i latach następnych zostanie zachowana relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.
5. Projekt uchwały w sprawie WPF wykazuje zgodność z projektem uchwały budżetowej w zakresie wymaganym art. 229 ustawy o finansach publicznych.
6. Zakres przewidzianych dla organu wykonawczego upoważnień nie wykracza poza dyspozycję wynikającą z art. 228 i art. 232 ustawy o finansach publicznych.

III.

Projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej przewiduje w poz. 3 wynik budżetu - deficyt w kwocie 12.055.537,00 zł. W projekcie zaplanowano przychody w kwocie 15.426.751,00 zł (poz. 4) z tytułu:

- poz. 4.3 - wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 11.000.000,00 zł, w tym na pokrycie deficytu w kwocie 11.000.000,00 zł (poz. 4.3.1)
- poz. 4.5 „Inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu” zaplanowano w kwocie 4.426.751,00 zł, w tym na pokrycie deficytu w kwocie 1.055.537,00 zł.

Z projektu uchwały budżetowej na 2025 r. (załącznik Nr 6 „Plan przychodów i rozchodów budżetu”) wynika iż są to przychody klasyfikowane w § 954 „przelewy dokonane z lokat z lat ubiegłych” w kwocie 4.426.751,00 zł.

Zgodnie z Metodologią Wieloletniej Prognozy Finansowej opracowaną przez Ministerstwo Finansów przychody klasyfikowane w uchwale budżetowej w § 954 „przelewy dokonane z lokat z lat ubiegłych” w Wieloletniej Prognozie Finansowej należy wykazywać w poz. 4.4 „Spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych”.

Na podstawie bilansu z wykonania budżetu za 2023 rok oraz sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 września 2024 roku Skład Orzekający ustalił, że Gmina posiadała wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2

pkt 6 ustawy w kwocie 34.227.147,35 zł (w tym niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 883.855,56 zł).

W uchwale budżetowej na 2024 rok (wg stanu na dzień wydania niniejszej opinii, tj. wg stanu na dzień 27.11.2024 – ostatnia zmiana uchwały budżetowej uchwałą Nr XIII/93/24) zaangażowano wolne środki w kwocie 20.501.458,03 zł (w tym niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 883.855,56 zł). Zatem do dyspozycji w roku 2025 pozostają wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 13.725.689,32 zł.

W odniesieniu do planowanych w projekcie przychodów w § 954 „przelewy dokonane z lokat z lat ubiegłych” w kwocie 4.426.751,00 zł Skład Orzekający ustalił, że w uchwale budżetowej na 2024 rok (wg stanu na dzień wydania niniejszej opinii, tj. wg stanu na dzień 27.11.2024 – ostatnia zmiana uchwały budżetowej uchwałą Nr XIII/93/24) nie planuje się rozchodów w § 994 – „Przelewy na rachunki lokat”.

W materiałach informacyjnych (str. 120) Burmistrz Gminy wyjaśnia, że „*Ze sprawozdania Rb-NDS – „Sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 września roku 2024” wynika, że gmina Rawicz posiada wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w wysokości 33.343.291,79 zł, z czego 19.967.705,87 zł zostało zaangażowane w uchwale budżetowej na 2024 rok, co wynika z uchwały nr XII/76/24 Rady Miejskiej Gminy Rawicz z dnia 23 października 2024 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2024. Zatem do dyspozycji gminy pozostaje kwota 13.375.585,92 zł.*”

Natomiast w objaśnieniach przyjętych w WPF wartości załączonych do projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rawicz na lata 2025-2034 wyjaśniono, że „*inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu w kwocie 4.426.751,0 zł jest to wsparcie udzielone dla jst z budżetu państwa w 2024 r. których nie przeznaczono na wydatki budżetu roku 2024 lecz zostały ulokowane w BGK na lokacie terminowej do 2025 roku*”.

Nadto pismem Nr FB.3020.1.2024 z dnia 3 grudnia 2024 r. (wpływ do tut. Izby w dniu 3.12.2024 r.) Burmistrz wyjaśnia, że „*W nawiązaniu do przedłożonego Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Poznaniu projektu uchwały budżetowej gminy Rawicz na rok 2025, gdzie dla zbilansowania potrzeb wydatkowo – rozchodowych zaangażowano 11 mln zł z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt ustawy o finansach publicznych – potwierdzam posiadanie takich środków poprzez załączenie do pisma:*

- 1) *Wyciągu bankowego z rachunku podstawowego budżetu gminy z dnia 28.11.2024 r. – stan rachunku 3.454.398,31 zł,*
- 2) *Opinii z Banku Gospodarstwa Krajowego o posiadanych lokat terminowych przez gminę Rawicz na dzień 28.11.2024 r. – stan lokat 23.400.000 zł*

Ponadto uprzejmie informuję, że sesja Rady Miejskiej Gminy Rawicz poświęcona uchwalaniu budżetu gminy na rok 2025 została zaplanowana na dzień 18 grudnia 2024r”.

Następnie pismem Nr FB.3020.1.2024 z dnia 4 grudnia 2024 r. (wpływ do tutejszej Izby w dniu 5.12.2024 r.) ponownie wyjaśnia, że „*W uzupełnieniu wczorajszej informacji o kwocie posiadanych*

wolnych środków dla sfinansowania potrzeb projektu budżetu gminy na rok 2025 przekazuję w załączeniu potwierdzenie wpływu na rachunek gminy dodatkowych dochodów w PIT w kwocie 4.426.751,00 zł, które w projekcie budżecie roku 2025 zaplanowano jako przychody w paragrafie 954 Przelewy dokonane z lokat z lat ubiegłych.

Jednocześnie informuję, że na sesji w dniu 18 grudnia 2024 r. przedmiotowe środki zostaną ujęte w planie dochodów budżetu gminy na rok 2024 oraz w rozchodach w paragrafie 994 Przelewy na rachunki lokat”.

Stosownie do art. 5 ust. 1 pkt 4 lit. e i art. 6 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, przychodami i rozchodami publicznymi jednostki samorządu terytorialnego są inne operacje finansowe związane z zarządzaniem długiem publicznym i płynnością. Zgodnie z powyższym zapisem, w kategorii tej mieszczą się lokaty, których tworzenie i rozwiązywanie jest odpowiednio jej rozchodem i przychodem.

W myśl § 12 pkt 7 załącznika Nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 454 z późn. zm.), w Rb-NDS sprawozdaniu o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego lokaty wykazuje się w wierszach „inne źródła” przychodów i „inne cele” rozchodów, które zostały ujęte w uchwale budżetowej po zmianach. Ponadto, zgodnie ze zmianą dokonaną rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 26 stycznia 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 193), lokaty należy wykazywać w przychodach w wierszu D181. „środki z lokat dokonanych w latach ubiegłych”, natomiast w rozchodach w pozycji D231. „lokaty na okres wykraczający poza rok budżetowy”.

W sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 września 2024 roku Gmina Rawicz nie wykazała w rozchodach w pozycji D231. „lokaty na okres wykraczający poza rok budżetowy” utworzenia lokat długoterminowych.

W ocenie Składu Orzekającego, tworzenie i rozwiązywanie lokat jest odpowiednio rozchodem i przychodem jednostki samorządu terytorialnego. Lokaty wykraczające poza rok budżetowy winny być ujęte jako rozchody budżetu, a w następnym roku (następnych latach) jako przychody budżetu, i w konsekwencji wykazane w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie po stronie rozchodów i przychodów.

Skład Orzekający wskazuje, że wg stanu na dzień wydania niniejszej opinii w uchwale budżetowej na 2024 rok – w rozchodach budżetu - nie zostały zaplanowane rozchody w § 994 „Przelewy na rachunki lokat”. Zatem nie było podstaw do planowania w projekcie uchwały budżetowej na 2025 rok przychodów w § 954 „przelewy dokonane z lokat z lat ubiegłych” w kwocie 4.426.751,00 zł i wykazywania tych przychodów jako źródło sfinansowania deficytu.

Przepis art. 212 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o finansach publicznych zobowiązuje do określania w budżecie jednostki samorządu terytorialnego przychodów budżetu oraz określenia źródeł sfinansowania deficytu. Natomiast z przepisu art. 226 ust. 1 pkt. 4 i 5 ustawy o finansach publicznych wynika, że

wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej: przeznaczenie nadwyżki albo sposób sfinansowania deficytu; przychody i rozchody budżetu jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia. Planowane przychody budżetu oraz źródła sfinansowania deficytu muszą być jednak realne. W odniesieniu do powyższego, Skład Orzekający czyni zastrzeżenie.

IV.

Skład Orzekający wskazuje, że:

1. Analiza projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2025 - 2034 w porównaniu z uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2024-2034 w zakresie załącznika Nr 2 „Wykaz przedsięwzięć” (uchwała nr XII/76/24 z dnia 23 października 2024 r. – ostatnia zmiana dokonana przed wydaniem opinii) wykazała rozbieżności w odniesieniu do niektórych przedsięwzięć (poz. 1.3.2.1; 1.3.2.2; 1.3.2.3; 1.3.2.4; 1.3.2.5; 1.3.2.6; 1.3.2.8; 1.3.2.14; 1.3.2.6; 1.3.2.18; 1.3.2.20; 1.3.2.26;) w zakresie okresu realizacji, łącznych nakładów finansowych czy limitu wydatków w poszczególnych latach. Ponadto wprowadzono nowe zadania pn.:
 - a) „Budowa cmentarza komunalnego” (poz. 1.3.2.23) okres realizacji 2018-2026,
 - b) „Modernizacja pomieszczeń MZR w Ratuszu w Rawiczu” (poz. 1.3.2.24) okres realizacji 2025-2026,
 - c) „Rozbudowa schroniska dla zwierząt w Rawiczu” (poz. 1.3.2.35) okres realizacji 2024-2025,Burmistrz w objaśnieniach przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rawicz na lata 2025-2034 omówił występujące rozbieżności.

Ponadto w uzasadnieniu do projektu uchwały w sprawie Wieloletniej prognozy finansowej Gminy Rawicz podano, *„z uwagi na fakt, że niniejszy projekt uchwały w sprawie Wieloletniej prognozy finansowej Gminy Rawicz (wraz z wykazem przedsięwzięć wieloletnich) na latach 2025-2034 powstał w okresie do 15 listopada 2024 r. i wejdzie w życie od dnia 1 stycznia 2025 r. nie jest zachowana zgodność z aktualnie obowiązującą uchwałą Rady Miejskiej Gminy Rawicz (wraz z wykazem przedsięwzięć wieloletnich) na lata 2024-2034. Nadal obowiązująca uchwała WPF straci moc w dniu 31.12.2024 r. Szczegóły zasygnalizowanych zmian zostały opisane w Objaśnieniach do WPF.”*

Mając powyższe na względzie Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

**Przewodnicząca
Składu Orzekającego**

Danuta Szczepańska

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w terminie 14 dni od daty doręczenia uchwały.

